

PÖLLUMAJANDUS ARVUDES
Agriculture in Figures
2013

Sisukord

Põllumajandustoodang	3
Põllumajandussaaduste ressurss ja kasutamine	14
Taimikasvatus	33
Loomakasvatus	51
Selgitused	60

Contents

<i>Agricultural output</i>	3
<i>Supply balance sheets of agricultural products</i>	14
<i>Crop farming</i>	33
<i>Livestock farming</i>	51
<i>Definitions</i>	62

Taskuteatmik esitab põllumajanduse majandusnäitajaid 2012. aasta kohta, samuti põllumajandussaaduste ressursi ja selle kasutamise, põllumajandusmaa kasutamise, põllukultuuride ning viljapuu- ja marjaaedade pinna, saagi ja saagikuse, loomade arvu ja loomakasvatustoodangu ning mineraal- ja orgaanilise väetise kasutamise andmeid 2013. aasta kohta. Võrdlused varasemate aastatega.

Koostanud Statistikaameti ettevõtlus- ja põllumajandusstatistika osakond (Aili Maanso, tel 625 9236; Ivar Himma, tel 625 9164).

The pocket-sized reference book provides data on economic indicators of agriculture for 2012, as well as supply balance sheets of agricultural products and agricultural land use, areas under and yields of field crops, fruits and berries, number and production of livestock, use of mineral and organic fertilizers for the year 2013. Comparisons with previous years have been drawn.

Compiled by the Enterprise and Agricultural Statistics Department of Statistics Estonia (Aili Maanso, tel. +372 625 9236; Ivar Himma, tel. +372 625 9164).

Märkide seletus

Explanations of symbols

...	andmeid ei ole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad <i>data not available or too uncertain for publication</i>
..	mõiste ei ole rakendatav <i>category not applicable</i>
-	nähtust ei esinenud <i>magnitude nil</i>
0 0,0	näitaja väärtus alla poole kasutatud mõõtühikust <i>magnitude less than half of the unit employed</i>

ISSN 1406-1694 (trükis / *hard copy*)

ISSN 2346-6103 (PDF)

ISBN (trükis / *hard copy*)

ISBN 978-9985-74-561-8 (PDF)

Autoriõigus/*Copyright*: Statistikaamet, 2014

Kaanefoto / *Cover photo*: Mari Plakk

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source.

Põllumajandustoodang, vahetarbimine, lisandväärtus vastava aasta alushinnas, 2010–2012

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the corresponding year, 2010–2012

(tuhat eurot – thousand euros)

Näitaja	2010	2011	2012	Indicator
Taimakasvatustoodang	275 287	336 260	428 616	Crop output
Nisu	57 129	57 271	109 112	Wheat
pehmenisu	57 129	57 271	109 112	soft wheat
Rukis	3 776	5 095	10 281	Rye
Oder	38 076	51 577	68 695	Barley
Kaer	6 391	8 141	14 430	Oats
Muu teravili (tatar, tritik, segavili)	2 458	3 673	5 802	Other cereals (buckwheat, triticale, mixed grain)
Kaunvili	2 212	3 391	2 891	Legumes
Kartul	26 902	26 044	24 757	Potatoes
Õliseeme	50 486	62 739	75 743	Oil seeds
raps ja rüps	50 384	62 684	75 720	rape and turnip rape
linaseeme	102	55	23	linseeds
Köögivilid	36 620	45 233	28 732	Vegetables
Puuvili	5 315	5 168	4 713	Fruits
Söödajuurvili	51	66	33	Fodder roots
Rohusöödad	42 316	64 127	80 888	Other forage plants
Lilled	2 190	1 976	2 088	Flowers
Puukooli toodang	86	59	74	Nursery plants
Püsilikultuuride istandikud	626	1 198	65	Plantations
Seemned (heinaseeme)	654	502	311	Seeds (hayseeds)
Loomakasvatustoodang	320 771	387 824	383 686	Animal output
Veised	33 042	40 696	39 803	Cattle
Sead	68 507	86 860	87 460	Pigs
Linnud	20 414	23 211	22 626	Poultry
Hobused	166	55	145	Equines
Lambad ja kitsed	2 999	2 597	3 466	Sheep and goats
Piim	174 990	210 898	203 332	Milk
Munad	11 987	10 985	12 565	Eggs
Muu loomakasvatustoodang	8 666	12 522	14 289	Other animal products

Põllumajandustoodang, vahetarbimine, lisandväärtus vastava aasta alushinnas, 2010–2012

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the corresponding year, 2010–2012

(tuhat eurot – thousand euros)

Järg — Cont.

Näitaja	2010	2011	2012	Indicator
Põllumajanduslikud teenused ja mittepõllumajanduslik toodang (eraldamatu)	72 218	86 509	85 903	Agricultural services and output of non-agricultural secondary activities (inseparable)
Põllumajanduse majandusharu toodang	668 276	810 593	898 204	Output of the agricultural industry
Tootetoetused	4 428	3 744	4 153	Subsidies on products
Vahetarbimine kokku	432 644	500 320	538 066	Total intermediate consumption
Seemned ja istutusmaterjal	14 683	14 869	16 162	Seeds and planting stocks
Loomasööt	182 274	231 772	232 631	Animal feedingstuffs
Väetised ja pinnaseparandajad	28 579	39 013	46 416	Fertilizers and soil improvers
Taimekaitse- ja kahjuritõrjevahendid	15 570	16 051	18 055	Plant protection products and pesticides
Energia, kütus ja määrdeained	60 920	73 503	79 936	Energy, fuel and lubricants
Veterinaarkulud	9 381	10 652	10 824	Veterinary expenses
Masinate ja seadmete hooldus ja remont	27 225	30 589	31 456	Maintenance of machinery and equipment
Ehitiste hooldus ja remont	7 634	8 584	8 478	Maintenance of buildings
Põllumajandus-teenused	18 127	26 769	37 820	Agricultural services
Muud kaubad ja teenused	68 251	48 518	56 288	Other goods and services

Põllumajandustoodang, vahetarbimine, lisandväärtus vastava aasta alushinnas, 2010–2012

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the corresponding year, 2010–2012

(tuhat eurot – thousand euros)

Järg — Cont.

Näitaja	2010	2011	2012	Indicator
Brutolisandväärtus	235 632	310 273	360 138	Gross value added
Põhivara kulum	87 030	92 876	99 985	Fixed capital consumption
Netolisandväärtus	148 602	217 397	260 154	Net value added
Hüvitised töötajatele	103 057	109 001	118 443	Compensation of employees
Muud tootmismaksud	3 503	3 818	3 818	Other taxes on production
Muud tootmistoetused	165 034	174 276	187 082	Other subsidies on production
Tootmisteguritulu	310 132	387 855	443 417	Factor income
Tegevuse ülejääk / segatulu	207 076	278 854	324 974	Operating surplus / mixed income
Makstud rent	14 342	15 271	17 701	Rents paid
Makstud intressid	13 693	12 594	17 692	Interest paid
Saadud intressid	735	2 642	2 145	Interest received
Ettevõtjatulu	179 776	253 631	291 727	Entrepreneurial income

Põllumajandustoodang, vahetarbimine, lisandväärtus eelmise aasta alushinnas, 2010–2012

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the previous year, 2010–2012

(tuhat eurot – thousand euros)

Näitaja	2010	2011	2012	Indicator
Taimakasvatustoodang	208 365	310 914	376 314	Crop output
Nisu	34 928	63 164	79 679	Wheat
pehmenisu	34 928	63 164	79 679	soft wheat
Rukis	1 991	4 783	9 420	Rye
Oder	22 495	44 919	60 292	Barley
Kaer	3 165	7 617	10 321	Oats
Muu teravili (tatar, tritik, segavili)	1 277	3 375	4 895	Other cereals (buckwheat, triticale, mixed grain)
Kaunvili	1 397	2 750	2 815	Legumes
Kartul	21 752	26 474	23 053	Potatoes
Õliseeme	38 802	55 497	68 780	Oil seeds
raps ja rüps	38 694	55 434	68 757	rape and turnip rape
linaseeme	108	63	23	linseeds
Köögivili	27 158	43 416	32 992	Vegetables
Puuvili	4 278	5 391	5 239	Fruits
Söödajuurvili	17	69	32	Fodder roots
Rohusöödad	47 478	49 532	76 554	Other forage plants
Lilled	2 333	2 106	1 879	Flowers
Puukooli toodang	98	52	73	Nursery plants
Püsilikultuuride istandikud	553	1 142	63	Plantations
Seemned (heinaseeme)	644	627	228	Seeds (hayseeds)
Loomakasvatustoodang	283 431	335 764	395 332	Animal output
Veised	33 892	32 815	43 649	Cattle
Sead	72 860	76 102	81 580	Pigs
Linnud	22 875	21 990	22 071	Poultry
Hobused	166	55	145	Equines
Lambad ja kitsed	2 629	2 487	3 561	Sheep and goats
Piim	132 595	180 988	218 952	Milk
Munad	11 340	11 946	10 517	Eggs
Muu loomakasvatustoodang	7 074	9 381	14 857	Other animal products

Põllumajandustoodang, vahetarbimine, lisandväärtus eelmise aasta alushinnas, 2010–2012

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the previous year, 2010–2012

(tuhat eurot – thousand euros)

Järg — Cont.

Näitaja	2010	2011	2012	Indicator
Põllumajanduslikud teenused ja mitte-põllumajanduslik toodang (eraldamatu)	55 127	86 549	84 363	Agricultural services and output of non-agricultural secondary activities (inseparable)
Põllumajanduse majandusharu toodang	546 923	733 227	856 009	Output of the agricultural industry
Vahetarbimine kokku	417 085	470 398	509 043	Total intermediate consumption
Seemned ja istutusmaterjal	16 189	16 404	15 720	Seeds and planting stocks
Loomasööd	177 266	209 386	219 334	Animal feedingstuffs
Väetised ja pinnaseparandajad	32 188	43 940	45 817	Fertilizers and soil improvers
Taimekaitse- ja kahjuritõrjevahendid	15 836	16 325	18 030	Plant protection products and pesticides
Energia, kütus ja määrdeained	52 828	64 019	73 242	Energy, fuel and lubricants
Veterinaarkulud	9 470	10 753	10 521	Veterinary expenses
Masinate ja seadmete hooldus ja remont	25 620	28 786	30 155	Maintenance of machinery and equipment
Ehitiste hooldus ja remont	7 840	8 815	7 930	Maintenance of buildings
Põllumajandusteenused	13 297	24 660	33 205	Agricultural services
Muud kaubad ja teenused	66 551	47 310	55 089	Other goods and services
Brutolisandväärtus	129 839	262 830	346 966	Gross value added
Põhivara kulum	84 632	89 166	97 700	Fixed capital consumption
Netolisandväärtus	45 206	173 663	249 266	Net value added

Põllumajandussaaduste tootjahinnaindeks, 2011–2013*Agricultural output price index, 2011–2013*

(2005 = 100)

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kokku	138,8	140,7	148,9	Total
Taimekasvatus- saadused	176,2	186,9	194,8	Crop production
teravili (k.a seeme)	191,3	216,6	191,3	cereals (incl. seeds)
tehnilised kultuurid	216,8	238,8	195,0	industrial crops
köögivilja ja aiandus- saadused	114,5	103,0	115,4	vegetables and horticultural products
värske puuvili ja marjad	123,7	116,0	114,3	fresh fruit and berries
kartul (k.a seeme)	180,6	171,4	299,1	potatoes (incl. seeds)
muud taimekasvatus- saadused	79,6	93,7	101,3	other crop products
Loomakasvatus- saadused	124,3	122,9	134,1	Animal production
loomad lihaks	114,2	124,7	126,4	animals for slaughter
loomsed saadused	127,8	122,3	137,2	animal products
piim	126,1	118,2	133,7	milk
munad	126,6	150,5	154,4	eggs
muud loomsed saadused	174,1	180,8	188,0	other animal products

Põllumajandussaaduste tootmisvahendi ostuhinnaindeks, 2011–2013

Agricultural input price index, 2011–2013

(2005 = 100)

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kokku	134,4	139,8	144,0	Total
Põllumajanduses jooksvalt tarbitavad kaubad ja teenused	148,2	156,1	161,6	Goods and services currently consumed in agriculture
seeme	103,3	105,5	118,4	seeds
energia, kütus, määrdeained	170,8	189,4	198,1	energy, fuel, lubricants
väetised ja pin- naseparandajad	195,1	197,6	196,0	fertilizers and soil improvers
taimekaitse- vahendid	113,9	114,0	114,0	pesticides
veterinaar- kulud	115,8	119,1	119,8	veterinary expenses
loomasööt	148,7	155,3	161,0	feedingstuffs
seadmete hooldus, remont ja materjalid	126,0	131,5	134,7	maintenance of equipment and materials
ehitiste hooldus ja remont	119,2	127,4	130,5	maintenance of buildings
muud kaubad ja teenused	119,9	122,5	120,1	other goods and services
Põllumajanduslike investeeringute kaubad ja teenused	113,1	114,5	117,0	Goods and ser- vices contribut- ing to agricultural investments

Tera- ja kaunvilja ning rapsiseemne kokkuost, 2011–2013*Purchases of grain, legumes and rape seeds, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Teravili, t	480 848	712 301	702 684	Cereals, t
keskmise hind, €/t	182,74	207,27	174,82	average price, €/t
Nisu, t	246 308	463 220	378 583	Wheat, t
keskmise hind, €/t	187,26	212,49	185,03	average price, €/t
Rukis, t	29 286	36 206	26 232	Rye, t
keskmise hind, €/t	176,24	186,22	159,03	average price, €/t
Oder, t	176 095	171 989	241 393	Barley, t
keskmise hind, €/t	181,03	201,84	166,21	average price, €/t
Kaer, t	17 634	23 405	37 064	Oats, t
keskmise hind, €/t	153,69	183,24	136,44	average price, €/t
Tatar, t	24	0	134	Buckwheat, t
keskmise hind, €/t	1 000,00	0	615,84	average price, €/t
Tritik, t	4 025	8 824	5 217	Triticale, t
keskmise hind, €/t	168,75	198,20	168,95	average price, €/t
Segavili, t	7 476	8 657	1 4 061	Mixed grain, t
keskmise hind, €/t	172,85	198,10	176,53	average price, €/t
Kaunvili, t	9 598	6 316	18 166	Legumes, t
keskmise hind, €/t	204,52	228,40	209,32	average price, €/t
Rapsiseeme, t	149 605	157 257	176 975	Rape seeds, t
keskmise hind, €/t	439,25	481,23	372,13	average price, €/t

Loomade ja piima kokkuost, 2011–2013*Purchases of animals and milk, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Veised, tuhat	30,7	28,3	30,4	<i>Cattle, thousands</i>
saadud veiseliha, t	7 227	6 746	7 279	<i>beef received, t</i>
keskmise hind, €/t	1 830,08	2 093,66	2 182,02	<i>average price €/t</i>
Sead, tuhat	356,9	390,5	397,4	<i>Pigs, thousands</i>
saadud sealiha, t	28 299	31 081	31 818	<i>pork received, t</i>
keskmise hind, €/t	1 649,77	1 775,80	1 803,54	<i>average price €/t</i>
Lambad ja kitsed, tuhat	5,1	4,6	3,9	<i>Sheep and goats, thousands</i>
saadud lamba- ja kitseliha, t	93,3	86,1	66,0	<i>mutton and goat meat received, t</i>
keskmise hind, €/t	2 667,74	2 718,93	2 668,18	<i>average price €/t</i>
Piim naturaal- kaalus, t	642 298	665 088	705 709	<i>Milk in natural weight, t</i>
keskmise hind, €/t	322,73	299,97	338,11	<i>average price €/t</i>

Põhiliste põllumajandussaaduste eksport, 2011–2013*Export of main agricultural products, 2011–2013**(tuhat eurot – thousand euros)*

Kaubagrupp kombineeritud nomenklatuuri järgi	2011	2012	2013	Commodity section by Combined Nomenclature
01 Elusloomad	45 398,0	35 013,2	35 042,5	01 Live animals
02 Liha ja söödavad rups	50 115,3	57 643,0	60 425,1	02 Meat and edible meat offal
04 Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi	164 000,7	169 981,9	209 949,7	04 Dairy products; birds' eggs; natural honey
07 Köögivili ning söödavad juured ja mugulad	8 452,7	7 186,2	11 122,7	07 Edible vege- tables and certain roots and tubers
08 Söödavad puuviljad, mar- jad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor	22 742,5	23 071,9	25 117,2	08 Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons
10 Teravili	59 486,5	93 349,9	93 224,5	10 Cereals
11 Jahvatus- tööstuse tooted; linnased; tärklis; inuliin; nisugluteen	13 050,4	17 818,0	16 192,1	11 Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten
12 Õliseemned ja -viljad; muud seemned ja viljad	48 405,5	43 047,1	32 358,9	12 Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit
15 Loomsed ja taimsed rasvad ning õlid, loomsed ja taimsed vahad	36 006,1	46 144,7	51 457,4	15 Animal and vegetable fats and oils; animal or vegetable waxes

Põhiliste põllumajandussaaduste import, 2011–2013*Import of main agricultural products, 2011–2013*

(tuhat eurot – thousand euros)

Kaubagrupp kombineeritud nomenklatuuri järgi	2011	2012	2013	Commodity section by Combined Nomenclature
01 Elusloomad	2 107,6	2 694,8	2 484,4	01 Live animals
02 Liha ja söödav rups	103 012,1	108 793,5	107 674,7	02 Meat and edible meat offal
04 Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi	55 513,7	63 563,3	79 875,0	04 Dairy products; birds' eggs; natural honey
07 Köögivili ning söödavad juured ja mugulad	42 506,2	42 766,8	46 769,4	07 Edible vegetables and certain roots and tubers
08 Söödavad puuviljad, marjad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor	81 401,2	84 831,2	82 127,0	08 Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons
10 Teravili	39 009,6	18 749,0	28 797,6	10 Cereals
11 Jahvatustöös- tuse tooted; linnased; tärklis; inuliin; nisugluteen	24 372,1	25 755,1	23 720,6	11 Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten
12 Õliseemned ja -viljad; muud seemned ja viljad	14 803,1	13 601,7	19 869,2	12 Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit
15 Loomsed ja taimsed rasvad ning õlid, loomsed ja taimsed vahad	34 228,0	39 957,5	41 153,2	15 Animal and vegetable fats and oils; animal or vegetable waxes

Teravilja ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013*Supply balance sheet of cereals, 2010/2011–2012/2013*

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	678 364	771 565	991 197	Production
Import	190 462	154 762	179 479	Imports
Ressurss ja kasutamine	868 826	926 327	1170 676	Total resources and use
Eksport	298 493	280 049	519 833	Exports
Varude muutus	-75 269	7 613	51 153	Change in stocks
Tarbimine kokku	645 602	638 665	599 690	Domestic use
seemnena	67 659	58 853	69 594	seeds
kadu	3 024	6 420	4 331	losses
loomasöödana	439 453	439 261	393 829	animal feed
tööstuslik tarbimine ^a	27 070	28 377	28 832	industrial use ^a
inimtarbimine (terakaalus)	108 396	105 754	103 104	human consumption (gross)
inimtarbimine (tootekaalus) ^b	84 977	82 553	80 497	human consumption (net) ^b
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kg ^c	81,5	79,8	78,1	human consumption (gross) per capita, kg ^c
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kg ^c	63,9	62,3	61	human consumption (net) per capita, kg ^c

^a Õlle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.^b Ümber arvestatud jahu ekvivalentiks.^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Nisu ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013^a

Supply balance sheet of wheat, 2010/2011–2012/2013^a

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	327 599	360 152	484 685	Production
Import	68 078	50 782	71 774	Imports
kövanisu	8 157	7 612	9 289	durum wheat
Ressurss ja kasutamine	395 677	410 934	556 459	Total resources and use
Eksport	148 155	125 058	335 848	Exports
kövanisu	1 326	1 694	1 641	durum wheat
Varude muutus	–370	18 552	17 576	Change in stocks
Tarbimine kokku	247 892	267 324	203 035	Domestic use
seemnena	31 819	23 909	29 047	seeds
kadu	1 537	2 607	2 235	losses
loomasöödana	144 991	170 851	103 724	animal feed
tööstuslik tarbimine ^b	0	0	0	industrial use ^b
inimtarbimine (terakaalus)	69 545	69 957	68 029	human consumption (gross)
inimtarbimine (tootekaalus) ^c	50 195	50 484	49 108	human consumption (net) ^c
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kg ^d	52,3	52,8	51,5	human consumption (gross) per capita, kg ^d
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kg ^d	37,8	38,1	37,2	human consumption (net) per capita, kg ^d

^a Koos kövanisuga.

^b Ölle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^c Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.

^d Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a Including durum wheat.

^b For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.

^c Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^d In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Rukki ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013
Supply balance sheet of rye, 2010/2011–2012/2013

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	25 012	30 958	57 126	Production
Import	15 728	17 415	14 263	Imports
Ressurss ja kasutamine	40 740	48 373	71 389	Total resources and use
Eksport	12 220	21 553	35 060	Exports
Varude muutus	–135	–580	–93	Change in stocks
Tarbimine kokku	28 655	27 400	36 422	Domestic use
seemnena	2 626	2 419	2 864	seeds
kadu	190	429	320	losses
loomasöödana	226	0	8639	animal feed
tööstuslik tarbimine ^a	1 143	1 271	1 362	industrial use ^a
inimtarbimine (terakaalus)	24 470	23 281	23 237	human consumption (gross)
inimtarbimine (tootekaalus) ^b	21 751	20 694	20 655	human consumption (net) ^b
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kg ^c	18,4	17,6	17,6	human consumption (gross) per capita, kg ^c
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kg ^c	16,4	15,6	15,6	human consumption (net) per capita, kg ^c

^a Õlle, alkohooljookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Ümber arvestatud jahu ekvivalentiks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.

^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Odra ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013

Supply balance sheet of barley, 2010/2011–2012/2013

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	254 809	295 048	341 223	Production
Import	69 767	50 035	33 254	Imports
Ressurss ja kasutamine	324 576	345 083	374 477	Total resources and use
Eksport	126 380	105 252	108 387	Exports
Varude muutus	-70 108	-12 487	17 600	Change in stocks
Tarbimine kokku	268 304	252 318	248 490	Domestic use
seemnena	24 562	23 934	28 742	seeds
kadu	1 024	2 598	713	losses
loomasöödana	212 872	194 775	187 896	animal feed
tööstuslik tarbimine ^a	25 927	27 106	27 470	industrial use ^a
inimtarbimine (terakaalus)	3 919	3 905	3 669	human consumption (gross)
inimtarbimine (tootekaalus) ^b	3 093	3 082	2 896	human consumption (net) ^b
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kg ^c	2,9	2,9	2,8	human consumption (gross) per capita, kg ^c
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kg ^c	2,3	2,3	2,2	human consumption (net) per capita, kg ^c

^a Õlle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.

^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Kaera ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013*Supply balance sheet of oats, 2010/2011–2012/2013*

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	54 472	62 769	78 444	Production
Import	4 515	2 189	10 159	Imports
Ressurss ja kasutamine	58 987	64 958	88 603	Total resources and use
Eksport	9 482	14 101	29 946	Exports
Varude muutus	-3 264	1 752	6 929	Change in stocks
Tarbimine kokku	52 769	49 105	51 728	Domestic use
seemnena	5 869	6 668	6 855	seeds
kadu	220	559	968	losses
loomasöödana	44 279	39 703	41 757	animal feed
tööstuslik tarbimine ^a	-	-	-	industrial use ^a
inimtarbimine (terakaalus)	2 401	2 175	2 148	human consumption (gross)
inimtarbimine (tootekaalus) ^b	2 399	2 173	2 146	human consumption (net) ^b
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kg ^c	1,8	1,6	1,6	human consumption (gross) per capita, kg ^c
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kg ^c	1,8	1,6	1,6	human consumption (net) per capita, kg ^c

^a Õlle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.^b Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Kuivatatud kaunvilja ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013

Supply balance sheet of dried pulses, 2010/2011–2012/2013

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	12 553	15 482	12 921	Production
Import	1 130	783	1 483	Imports
Ressurss ja kasutamine	13 683	16 265	14 404	Total resources and use
Eksport	4 412	4 305	4 229	Exports
Varude muutus	1 143	824	3 067	Change in stocks
Tarbimine kokku	8 128	11 136	7 108	Domestic use
seemnena	2 115	3 030	2 621	seeds
kadu	0	28	112	losses
loomasöödana	4 598	6 410	2 752	animal feed
inimtarbimine	1 415	1 668	1 623	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^a	1,1	1,3	1,2	human consumption per capita, kg ^a

^a Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Kartuli ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013

Supply balance sheet of potatoes, 2010/2011–2012/2013

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	163 373	164 716	138 872	Production
Import	28 776	28 697	32 880	Imports
Ressurss ja kasutamine	192 149	193 413	171 752	Total resources and use
Eksport	13 640	5 429	8 119	Exports
Varude muutus	580	5 209	2 250	Change in stocks
Tarbimine kokku	177 929	182 775	161 383	Domestic use
seemnena	26 188	23 088	19 654	seeds
kadu	3 915	6 697	6 815	losses
loomasöödana	20 510	21 204	20 837	animal feed
tööstuslik tarbimine ^a	-	-	-	industrial use ^a
inimtarbimine	127 316	131 786	114 077	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^b	95,8	99,4	86,4	human consumption per capita, kg ^b

^a Tärklise, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a For the manufacture of starch, alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.

^b In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Köögivilja ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013

Supply balance sheet of vegetables, 2010/2011–2012/2013

(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	73 889	88 125	66 064	Production
Import	50 052	51 435	49 206	Imports
Ressurss ja kasutamine	123 941	139 560	115 270	Total resources and use
Eksport	2 166	2 065	2 364	Exports
Varude muutus	-244	5 165	72	Change in stocks
Tarbimine kokku	122 019	132 330	112 834	Domestic use
seemnena	0	0	0	seeds
kadu	8 859	9 849	8 836	losses
loomasöödana	0	0	0	animal feed
tööstuslik tarbimine ^a	-	-	-	industrial use ^a
inimtarbimine	113 160	122 481	103 998	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^b	85,1	92,4	78,8	human consumption per capita, kg ^b

^a V.a toidu ja loomasööda valmistamiseks.

^b Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a Except for the manufacture of food and animal feed.

^b In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

**Värsked puuviljad ja marjade ressurss ja kasutamine,
2010/2011–2012/2013^a***Supply balance sheet of fresh fruits and berries, 2010/2011–2012/2013^a*
(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	5 071	5 834	5 144	Production
Import	59 725	56 938	45 972	Imports
Ressurss ja kasutamine	64 796	62 772	51 116	Total resources and use
Eksport	2 820	3 927	1 639	Exports
Varude muutus	-286	79	350	Change in stocks
Tarbimine kokku	62 262	58 766	49 127	Domestic use
kadu	6 982	6 572	5 362	losses
loomasöödana	0	0	0	animal feed
tööstuslik tarbimine ^b	1 810	2 066	1 322	industrial use ^b
inimtarbimine	53 470	50 128	42 443	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	40,2	37,8	32,1	human consumption per capita, kg ^c

^a Koos tsitruseliste ja troopiliste puuviljade ja marjadega.^b Kääritatud mahla ja alkoholjookide valmistamiseks.^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a Including citrus fruits and tropical fruits and berries.^b For the manufacture of fermented juice and alcoholic beverages.^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Õliseemne ja -vilja ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013^a
Supply balance sheet of oleaginous seeds and fruits, 2010/2011–2012/2013^a
(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Saak	131 179	144 295	157 857	Production
Import	8 999	9 496	8 038	Imports
Ressurss ja kasutamine	140 178	153 791	165 895	Total resources and use
Eksport	73 537	84 970	105 401	Exports
Varude muutus	14 899	-5 643	12 000	Change in stocks
Tarbimine kokku	51 742	74 464	48 494	Domestic use
seemnena	530	499	632	seeds
kadu	1 072	1 114	1 276	losses
loomasöödana	733	722	869	animal feed
tööstuslik tarbimine ^b	46 903	69 124	41 952	industrial use ^b
inimtarbimine	2 504	3 005	3 765	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	1,9	2,3	2,9	human consumption per capita, kg ^c

^a Rapsi- või rüpsiseeme, päevaliliseeme, sojauba, linaseeme, puuvillaseeme, riitsinuseeme, sinepiseeme, mooniseeme, seesamiseeme, maapähhel, palmipähkel, kopra, oliivid ja teised puuviljad.

^b Taimse rasva, õli ja õlikoogi valmistamiseks.

^c Arvestused on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a Colza and rape seed, sunflower, soya, flax, cotton, ricinus, mustard, poppy, sesame seeds, ground nuts, palm nuts and almonds, copra, olives and other fruits.

^b For the manufacture of vegetable fats, oils and oil cakes.

^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Taimse rasva ja õli ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013^a*Supply balance sheet of vegetable fats and oils, 2010/2011–2012/2013^a*
(tonni – tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013 ^d	
Toodang	12 957	15 956	..	Production
Import	20 717	30 265	..	Imports
Ressurss ja kasutamine	33 674	46 221	..	Total resources and use
Eksport	22 176	28 465	43 585	Exports
Varude muutus	225	600	1468	Change in stocks
Tarbimine kokku	11 273	17 156	..	Domestic use
kadu	354	529	..	losses
loomasöödana	315	363	..	animal feed
tööstuslik tarbimine ^b	2 495	2 823	..	industrial use ^b
inimtarbimine	8 109	13 441	..	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	6,1	10,1	..	human consumption per capita, kg ^c

^a Ümber arvestatud toorõliks.^b Margariini, muude rasvade, õli, kosmeetika-, farmaatsia- ja teiste keemiatööstusoodete valmistamiseks.^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^d Perioodi 1. juuli 2012 kuni 30. juuni 2013 impordi ja toodangu andmed ei võimalda määrata koguessurssi ja selle jaotust.^a Products are evaluated in crude oil equivalent.^b For the manufacture of margarine and other prepared fats or oils and cosmetic, pharmaceutical and other products of the chemical industry.^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.^d Data for 1 July 2012 – 30 June 2013 on imports and production do not allow determining total domestic use by types.

Suhkru ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013^a

Supply balance sheet of sugar, 2010/2011–2012/2013^a

(tonni – tons)

Näitaja	01.10–30.09			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Toodang ^b	-	-	-	Production ^b
Import	72 410	64 486	68 619	Imports
valge suhkur	45 322	38 176	41 761	white sugar
suhkrut sisal- davad tooted	26 850	26 008	26 647	products contain- ing added sugar
Ressurss ja kasutamine	72 410	64 486	68 619	Total resources and use
Eksport	14 586	15 256	25 025	Exports
valge suhkur	3 449	4 696	13 895	white sugar
suhkrut sisal- davad tooted	9 463	9 747	10 073	products contain- ing added sugar
Varude muutus	-1 838	-1 029	560	Change in stocks
Tarbimine kokku	59 662	50 259	43 034	Domestic use
loomasöödana	559	525	807	animal feed
tööstuslik tarbimine ^c	-	-	-	industrial use ^c
inimtarbimine	59 103	49 734	42 227	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^d	44,4	37,5	32,0	human con- sumption per capita, kg ^d

^a Suhkrut sisaldavad tooted on ümber arvestatud valgeks suhkruks.

^b Eestis ei toodeta valget suhkrut.

^c Alkohooljookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^d Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a Products containing added sugar are evaluated in white sugar equivalent.

^b White sugar is not produced in Estonia.

^c For the manufacture of alcoholic beverages and other products except for food and animal feed.

^d In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Viinamarjaveini ressurss ja kasutamine, 2010/2011–2012/2013

Supply balance sheet of wine, 2010/2011–2012/2013

(tonni – tons)

Näitaja	01.08–31.07			Indicator
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Toodang ^a	-	-	-	Production ^a
Import	203 589	225 510	220 000	Imports
valge kaitstud päritolunimetusega vein	45 373	52 580	55 681	white wines with a protected designation of origin
punane kaitstud päritolunimetusega vein	33 830	35 511	33 121	red wines with a protected designation of origin
muu vein	124 386	137 419	131 198	other wine
Ressurss ja kasutamine	203 589	225 510	220 000	Total resources and use
Ekspord	47 880	52 583	37 715	Exports
valge kaitstud päritolunimetusega vein	7 222	9 322	8 753	white wines with a protected designation of origin
punane kaitstud päritolunimetusega vein	11 646	12 179	8 400	red wines with a protected designation of origin
muu vein	29 012	31 082	20 562	other wine
Varude muutus	4 061	7 925	-607	Change in stocks
Tarbimine kokku	151 648	165 002	182 892	Domestic use
kadu	0	0	0	losses
tööstuslik tarbimine ^b	0	0	0	industrial use ^b
inimtarbimine	151 648	165 002	182 892	human consumption
tarbimine inimese kohta, l ^c	11,4	12,5	13,9	human consumption per capita, l ^c

^a Eestis viinamarjaveini ei toodeta.^b Alkohooljookide valmistamiseks destilleerimisel.^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu. Aastate 2010–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a Grape wine is not produced in Estonia.^b For the manufacture of alcoholic beverages in distillation.^c In calculations, the population number as at 1 January of the crop year has been used. The data for 2010–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Liha ressurss ja kasutamine, 2011–2013^a

Supply balance sheet of meat, 2011–2013^a

(tuhat tonni – thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2011	2012	2013	
Toodang ^b	82,8	80,8	82,1	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import tapaks	0,0	0,0	0,0	Imports of live animals for slaughter
Liha import	68,0	63,7	64,2	Imports of meat
Ressurss ja kasutamine	150,8	144,5	146,3	Total resources and use
Elusloomade eksport tapaks	17,4	12,3	15,3	Exports of live animals for slaughter
Liha eksport	39,1	39,0	41,0	Exports of meat
Varude muutus	-3,1	2,6	-0,9	Change in stocks
Tarbimine kokku	97,4	90,6	90,9	Domestic use
kadu	0,1	0,1	0,1	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbimine	97,3	90,5	90,8	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	73,3	68,4	68,9	human consumption per capita, kg ^c

^a Veiseliha, sealiha, lamba- ja kitseliha, linnuliha, muude loomade liha, rupsid tapakaalus.

^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport tapaks miinus elusloomade import tapaks.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu. Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a Beef, pork, mutton and goat meat, poultry, meat of other animals, offal; in carcass weight.

^b As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live animals for slaughter minus imports of live animals for slaughter.

^c In calculations, the mean annual population number has been used. The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Veiseliha ressurss ja kasutamine, 2011–2013^a*Supply balance sheet of beef, 2011–2013^a*

(tuhat tonni – thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2011	2012	2013	
Toodang ^b	12,2	12,3	11,5	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import tapaks	0,0	0,0	0,0	Imports of live animals for slaughter
Liha import	7,3	6,4	4,2	Imports of meat
Ressurss ja kasutamine	19,5	18,7	15,7	Total resources and use
Elusloomade eksport tapaks	1,3	1,6	3,0	Exports of live animals for slaughter
Liha eksport	3,4	3,7	3,6	Exports of meat
Varude muutus	-0,2	0,6	-0,1	Change in stocks
Tarbimine kokku	15,0	12,8	9,2	Domestic use
kadu	0,0	0,0	0,0	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbimine	15,0	12,8	9,2	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	11,3	9,7	7,0	human consumption per capita, kg ^c

^a Tapakaalus.^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport tapaks miinus elusloomade import tapaks.^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu. Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a In carcass weight.^b As the sum of slaughtering in the territory of Estonia plus exports of live animals for slaughter minus imports of live animals for slaughter.^c In calculations, the mean annual population number has been used. The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Sealiha ressurss ja kasutamine, 2011–2013^a

Supply balance sheet of pork, 2011–2013^a

(tuhat tonni – thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2011	2012	2013	
Toodang ^b	50,2	48,8	49,5	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import tapaks	0,0	0,0	0,0	Imports of live animals for slaughter
Liha import	33,2	31,7	33,8	Imports of meat
Ressurss ja kasutamine	83,4	80,5	83,3	Total resources and use
Elusloomade eksport tapaks	16,0	10,5	11,6	Exports of live animals for slaughter
Liha eksport	21,9	24,1	25,2	Exports of meat
Varude muutus	-1,9	1,2	-0,4	Change in stocks
Tarbimine kokku	47,4	44,7	46,9	Domestic use
kadu	0,1	0,1	0,1	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbimine	47,3	44,6	46,8	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	35,6	33,7	35,5	human consumption per capita, kg ^c

^a Tapakaalus.

^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport tapaks miinus elusloomade import tapaks.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu. Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a In carcass weight.

^b As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live animals for slaughter minus imports of live animals for slaughter.

^c In calculations, the mean annual population number has been used. The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Lamba- ja kitseliha ressurss ja kasutamine, 2011–2013^a*Supply balance sheet of mutton and goat meat, 2011–2013^a*

(tuhat tonni – thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2011	2012	2013	
Toodang ^b	0,6	0,7	0,7	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import tapaks	0,0	0,0	0,0	Imports of live animals for slaughter
Liha import	0,2	0,2	0,2	Imports of meat
Ressurss ja kasutamine	0,8	0,9	0,9	Total resources and use
Elusloomade eksport tapaks	0,1	0,2	0,2	Exports of live animals for slaughter
Liha eksport	0,1	0,2	0,1	Exports of meat
Varude muutus	0,0	0,1	-0,1	Change in stocks
Tarbimine kokku	0,6	0,4	0,7	Domestic use
kadu	0,0	0,0	0,0	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbimine	0,6	0,4	0,7	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	0,5	0,3	0,5	human consumption per capita, kg ^c

^a Tapakaalus.^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport tapaks miinus elusloomade import tapaks.^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu. Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^d In carcass weight.^e As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live animals for slaughter minus imports of live animals for slaughter.^f In calculations, the mean annual population number has been used. The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Linnuliha ressurss ja kasutamine, 2011–2013^a

Supply balance sheet of poultry meat, 2011–2013^a

(tuhat tonni – thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2011	2012	2013	
Toodang ^b	17,5	16,5	18,1	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import tapaks	0,0	0,0	0,0	Imports of live animals for slaughter
Liha import	22,2	21,1	21,8	Imports of meat
Ressurss ja kasutamine	39,7	37,6	39,9	Total resources and use
Elusloomade eksport tapaks	0,0	0,0	0,5	Exports of live animals for slaughter
Liha eksport	10,9	8,0	9,0	Exports of meat
Varude muutus	-0,7	0,4	-0,2	Change in stocks
Tarbimine kokku	29,5	29,2	30,6	Domestic use
kadu	0,0	0,0	0,0	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbimine	29,5	29,2	30,6	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	22,2	22,1	23,2	human consumption per capita, kg ^c

^a Tapakaalus.

^b Eesti territooriumil tapetud linnud pluss eluslindude eksport tapaks miinus eluslindude import tapaks.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu. Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a In carcass weight.

^b As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live birds for slaughter minus imports of live birds for slaughter.

^c In calculations, the mean annual population number has been used. The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Muna ressurss ja kasutamine, 2011–2013^a*Supply balance sheet of eggs, 2011–2013^a*

(tuhat tonni – thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2011	2012	2013	
Toodang	11,5	11,2	11,9	Production
Import	8,6	9,4	10,7	Imports
Ressurss ja kasutamine	20,1	20,6	22,6	Total resources and use
Eksport	3,0	3,2	3,9	Exports
Varude muutus	0,0	0,0	0,0	Change in stocks
Tarbimine kokku	17,1	17,4	18,7	Domestic use total
tarbimine haudemunaks	0,9	1,0	1,1	eggs for hatching
kadu	0,0	0,0	0,0	losses
tarbimine loomasöödana	0,0	0,0	0,0	used as animal feed
tööstuslik tarbimine ^b	0,0	0,0	0,0	industrial use ^b
inimtarbimine	16,2	16,4	17,6	human consumption
tarbimine inimese kohta, kg ^c	12,2	12,4	13,4	human consumption per capita, kg ^c
tarbimine inimese kohta, tk ^c	195	198	214	human consumption per capita, pc ^c

^a Ühe muna arvestuslik kaal on 62,5 grammi.^b Va toidu ja loomasööda valmistamiseks.^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu. Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a The average egg weight is 62.5 grams.^b Except for the manufacture of food and animal feed.^c In calculations, the mean annual population number has been used. The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Kasutatav põllumajandusmaa, 2011–2013*Utilised agricultural land, 2011–2013*

(hektarit – hectares)

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kasutatav põllumajandusmaa kokku ^a	945 992	955 916	965 907	Utilised agricultural land total ^b
Põllumajandustootmises kasutatav maa	802 206	818 820	856 971	Area of agricultural production
koduaias oma tarbeks ^b	9 602	10 108	9 576	kitchen garden for own use ^b
Viljapuu- ja marjaaed (v.a maasikas)	6 442	6 255	6 065	Fruit and berry plantations (excl. strawberries)
koduaias oma tarbeks ^b	3 937	3 687	3 316	kitchen garden for own use ^b
Puukool	553	553	201	Nurseries
Looduslik (püsi-) rohumaa	162 812	191 529	218 605	Permanent grassland
Põllumaa	632 399	620 483	632 100	Arable land
koduaias oma tarbeks ^b	5 025	3 950	3 790	kitchen garden for own use ^b
teravili	296 949	290 473	311 032	cereals
kaunvili	8 550	10 955	13 579	legumes (dried pulses)
tehnilised kultuurid	89 957	87 929	87 244	industrial crops
avamaaköögivilid	2 981	2 923	2 813	open-field vegetables
koduaias oma tarbeks ^b	1 191	1 129	1 076	kitchen garden for own use ^b

^a Põllumajandustootmises kasutatav ja heades põllumajandus- ja keskkonningimustes säilitatav maa. 2013. aasta näitaja hõlmab ka jõulukuusekasvatust.

^b Põllumajandussaaduste kasvatamine põllumajanduslike majapidamiste koduaias (puu- ja köögiviljaaed) ja kodumajapidamistes oma tarbeks.

^a Area where agricultural products are produced and area maintained in good agricultural and environmental condition. The figure for 2013 includes Christmas tree plantations.

^b Crop growing in kitchen gardens of agricultural holdings and in agricultural household plots for own use.

Kasutatav põllumajandusmaa, 2011–2013*Utilised agricultural land, 2011–2013*

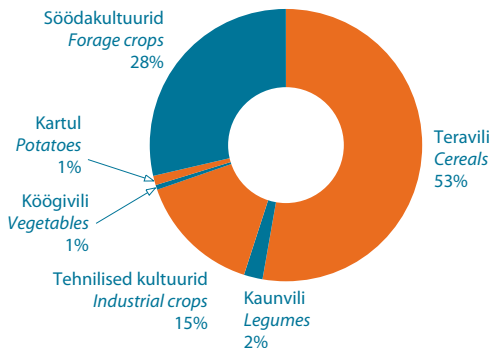
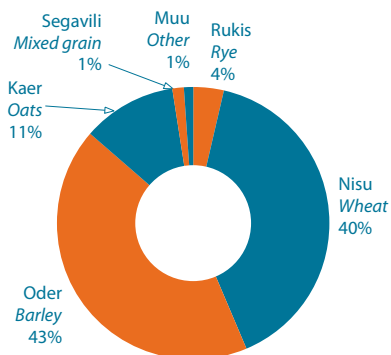
(hektarit – hectares)

Järg — Cont.

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
köögiviljaseemne kasvatus	-	-	1	vegetables for seed
maasikas	599	637	640	strawberries
koduaias oma tarbeks ^a	191	183	166	kitchen garden for own use ^a
kartul	9 235	7 623	6 638	potatoes
koduaias oma tarbeks ^a	3 253	2 100	2 016	kitchen garden for own use ^a
söödajuurvili	33	13	17	fodder roots
söödajuurviljaseemne kasvatus	-	-	1	fodder roots for seed
ühe- ja mitmeaastased söödakultuurid	177 578	168 844	168 909	annual and multiannual forage crops
seemnekasvatus	2 413	1 058	2 373	seed
avamaalilled	13	12	14	open-field flowers
katmikala	257	251	251	greenhouse area
koduaias oma tarbeks ^a	218	214	213	kitchen garden for own use ^a
kesa, k.a haljasväetistaimed	46 247	50 823	40 961	fallow, incl. green manures
Põllumajandustootmises mittekasutatav, kuid heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes säilitatav maa	143 786	137 096	108 421	Land not used for agricultural production but maintained in good agricultural and environmental condition

^a Põllumajandussaaduste kasvatamine põllumajanduslike majapidamiste koduaias (puu- ja köögiviljaaed) ja kodumajapidamistes oma tarbeks.

^a Crop growing in kitchen gardens of agricultural holdings and in agricultural household plots for own use.

Põllukultuuride kasvupind, 2013*Sown area of field crops, 2013***Teravilja kasvupind, 2013***Sown area of cereals, 2013*

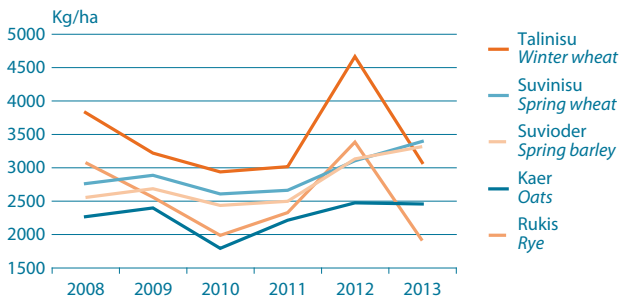
Teravili, 2011–2013*Cereals, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Teravili kokku				<i>Cereals total</i>
kasvupind, ha	296 949	290 473	311 032	<i>sown area, ha</i>
saak, t	771 565	991 197	975 525	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 598	3 412	3 136	<i>production, kg/ha</i>
Rukis				<i>Rye</i>
kasvupind, ha	13 315	16 896	11 490	<i>sown area, ha</i>
saak, t	30 958	57 126	21 903	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 325	3 381	1 906	<i>production, kg/ha</i>
Tritik				<i>Triticale</i>
kasvupind, ha	4 457	5 599	3 252	<i>sown area, ha</i>
saak, t	13 593	24 819	8 830	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	3 050	4 433	2 715	<i>production, kg/ha</i>
Tali- ja suvinisu				<i>Winter and spring wheat</i>
kasvupind, ha	128 417	124 307	124 149	<i>sown area, ha</i>
saak, t	360 152	484 685	406 794	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 805	3 899	3 277	<i>production, kg/ha</i>
taliniisu				<i>winter wheat</i>
kasvupind, ha	52 771	63 542	44 856	<i>sown area, ha</i>
saak, t	158 990	296 218	137 838	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	3 013	4 662	3 073	<i>production, kg/ha</i>
suvinisu				<i>spring wheat</i>
kasvupind, ha	75 646	60 765	79 293	<i>sown area, ha</i>
saak, t	201 162	188 467	268 956	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 659	3 102	3 392	<i>production, kg/ha</i>
Tali- ja suvioder				<i>Winter and spring barley</i>
kasvupind, ha	118 309	108 997	133 050	<i>sown area, ha</i>
saak, t	295 048	341 223	440 937	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 494	3 131	3 314	<i>production, kg/ha</i>

Teravili, 2011–2013*Cereals, 2011–2013*

Järg — Cont.

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
talioder				winter barley
kasvupind, ha	311	288	84	sown area, ha
saak, t	711	976	270	production, t
saak, kg/ha	2 286	3 389	3 214	production, kg/ha
suvioder				spring barley
kasvupind, ha	117 998	108 709	132 966	sown area, ha
saak, t	294 337	340 247	440 667	production, t
saak, kg/ha	2 494	3 130	3 314	production, kg/ha
Kaer				Oats
kasvupind, ha	28 393	31 742	34 768	sown area, ha
saak, t	62 769	78 444	85 296	production, t
saak, kg/ha	2 211	2 471	2 453	production, kg/ha
Segavili				Mixed grain
kasvupind, ha	3 767	2 394	3 709	sown area, ha
saak, t	8 832	4 672	11 324	production, t
saak, kg/ha	2 345	1 952	3 053	production, kg/ha
Tatar				Buckwheat
kasvupind, ha	291	538	614	sown area, ha
saak, t	213	228	441	production, t
saak, kg/ha	732	424	718	production, kg/ha

Teravilja saagikus, 2008–2013
Production of cereals, 2008–2013

Kaunvili, 2011–2013
Legumes (dried pulses), 2011–2013

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kaunvili kokku				Legumes (dried pulses) total
kasvupind, ha	8 550	10 955	13 579	sown area, ha
saak, t	15 482	12 921	31 433	production, t
saak, kg/ha	1 811	1 179	2 315	production, kg/ha
Hernes				Peas
kasvupind, ha	8 457	10 874	13 249	sown area, ha
saak, t	15 402	12 898	30 805	production, t
saak, kg/ha	1 821	1 186	2 325	production, kg/ha

Tehnilised kultuurid, 2011–2013*Industrial crops, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Tehnilised kultuurid kokku				<i>Industrial crops total</i>
kasvupind, ha	89 957	87 929	87 244	<i>sown area, ha</i>
Raps ja rüps				<i>Winter and spring rape and turnip rape</i>
kasvupind, ha	88 997	87 161	86 124	<i>sown area, ha</i>
saak, t	144 194	157 816	174 028	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	1 620	1 811	2 021	<i>production, kg/ha</i>
taliraps				<i>winter rape</i>
kasvupind, ha	11 103	21 434	24 297	<i>sown area, ha</i>
saak, t	19 800	54 463	60 002	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	1 783	2 541	2 470	<i>production, kg/ha</i>
suviraps ja -rüps				<i>spring rape and turnip rape</i>
kasvupind, ha	77 894	65 727	61 827	<i>sown area, ha</i>
saak, t	124 394	103 353	114 026	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	1 597	1 572	1 844	<i>production, kg/ha</i>
Õlilina				<i>Oil flax</i>
kasvupind, ha	115	80	77	<i>sown area, ha</i>
saak, t	101	41	103	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	878	513	1 338	<i>production, kg/ha</i>
Kiulina				<i>Fibre flax</i>
kasvupind, ha	-	-	-	<i>sown area, ha</i>
saak, t	-	-	-	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	-	-	-	<i>production, kg/ha</i>
Muud tehnilised kultuurid				<i>Other industrial crops</i>
kasvupind, ha	845	688	1 043	<i>sown area, ha</i>

Kartul ja köögivili, 2011–2013

Potatoes and vegetables, 2011–2013

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kartul				Potatoes
kasvupind, ha	9 235	7 623	6 638	sown area, ha
saak, t	164 716	138 872	127 748	production, t
saak, kg/ha	17 836	18 217	19 245	production, kg/ha
Köögivili kokku				Vegetables total
saak, t	88 125	66 064	78 860	production, t
Avamaaköögivili				Open field vegetables
kasvupind, ha	2 981	2 923	2 813	sown area, ha
saak, t	74 122	53 751	67 374	production, t
saak, kg/ha	24 865	18 389	23 951	production, kg/ha
kapsas				cabbages
kasvupind, ha	599	502	670	sown area, ha
saak, t	20 987	16 917	26 022	production, t
saak, kg/ha	35 037	33 699	38 839	production, kg/ha
lillkapsas				cauliflowers
kasvupind, ha	41	24	21	sown area, ha
saak, t	339	113	188	production, t
saak, kg/ha	8 268	4 708	8 952	production, kg/ha
kurk				cucumbers
kasvupind, ha	228	199	164	sown area, ha
saak, t	5 138	3 742	4 266	production, t
saak, kg/ha	22 535	18 804	26 012	production, kg/ha
tomat				tomatoes
kasvupind, ha	14	13	16	sown area, ha
saak, t	196	28	29	production, t
saak, kg/ha	14 000	2 154	1 813	production, kg/ha

Kartul ja köögivili, 2011–2013

Potatoes and vegetables, 2011–2013

Järg — Cont.

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
söögipeet				<i>red beets</i>
kasvupind, ha	390	337	283	<i>sown area, ha</i>
saak, t	9 458	6 167	6 562	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	24 251	18 300	23 187	<i>production, kg/ha</i>
porgand				<i>carrots</i>
kasvupind, ha	622	576	537	<i>sown area, ha</i>
saak, t	24 517	17 083	21 059	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	39 416	29 658	39 216	<i>production, kg/ha</i>
mugulsibul				<i>onions</i>
kasvupind, ha	230	240	217	<i>sown area, ha</i>
saak, t	1 301	2 199	1 279	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	5 657	9 163	5 894	<i>production, kg/ha</i>
küüslauk				<i>garlic</i>
kasvupind, ha	75	133	115	<i>sown area, ha</i>
saak, t	167	257	206	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 227	1 932	1 791	<i>production, kg/ha</i>
roheline hernes				<i>green peas</i>
kasvupind, ha	102	292	149	<i>sown area, ha</i>
saak, t	91	163	204	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	892	558	1 369	<i>production, kg/ha</i>
kaalikas				<i>swedes</i>
kasvupind, ha	136	110	124	<i>sown area, ha</i>
saak, t	1 818	1 725	2 378	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	13 368	15 682	19 177	<i>production, kg/ha</i>
muu köögivili				<i>other vegetables and greens</i>
kasvupind, ha	585	521	538	<i>sown area, ha</i>
saak, t	10 449	5 470	5 369	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	17 862	10 499	9 980	<i>production, kg/ha</i>

Katmikala kasutamine, 2011–2013*Use of greenhouse area, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Katmikköögivili kokku				<i>Greenhouse vegetables and greens total</i>
kasvupind, ha	250,4	242,2	239,7	<i>sown area, ha</i>
saak, t	14 003	12 313	11 486	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	55 923	50 838	47 918	<i>production, kg/ha</i>
Kurk				<i>Cucumbers</i>
kasvupind, ha	70,0	69,3	67,8	<i>sown area, ha</i>
saak, t	5 936	6 104	5 061	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	84 800	88 081	74 646	<i>production, kg/ha</i>
Tomat				<i>Tomatoes</i>
kasvupind, ha	153,2	148,9	148,9	<i>sown area, ha</i>
saak, t	6 218	4 743	5 314	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	40 587	31 854	35 688	<i>production, kg/ha</i>
Muu köögivili				<i>Other vegetables and greens</i>
kasvupind, ha	24,9	23,3	22,7	<i>sown area, ha</i>
saak, t	1 849	1 466	1 111	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	74 257	62 918	48 943	<i>production, kg/ha</i>
Lilled kokku				<i>Flowers total</i>
kasvupind, ha	7,0	8,3	11,0	<i>sown area, ha</i>

Söödajuurvili ja üheaastased söödakultuurid, 2011–2013*Fodder roots and annual forage crops, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Söödajuurvili				<i>Fodder roots</i>
kasvupind, ha	33	13	17	<i>sown area, ha</i>
saak, t	460	221	226	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	13 939	17 000	13 294	<i>production, kg/ha</i>
Üheaastased söödakultuurid (söödakapsas, mais, tera- ja kaunvili haljassöödaks jm)				<i>Annual forage crops (kale, maize, cereals and legumes for green forage, etc.)</i>
kasvupind, ha	5 738	9 402	9 414	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	100 287	161 624	210 059	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	17 478	17 190	22 313	<i>production, kg/ha</i>
mais				<i>maize</i>
kasvupind, ha	2 147	3 640	5 006	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	68 587	104 966	173 325	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	31 946	28 837	34 623	<i>production, kg/ha</i>

Mitmeaastased söödakultuurid, 2011–2013*Multiannual forage crops, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Mitmeaastased söödakultuurid kokku				<i>Multiannual forage crops total</i>
kasvupind, ha	169 427	158 384	157 122	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	2 051 728	2 439 250	2 035 372	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	12 110	15 401	12 954	<i>production, kg/ha</i>
peale selle kattevilja allakülv				<i>plus covered sowings</i>
kasvupind, ha	8 340	6 095	6 580	<i>sown area, ha</i>
Ristik				<i>Clover</i>
kasvupind, ha	40 539	26 067	23 834	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	527 381	402 559	332 434	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	13 009	15 443	13 948	<i>production, kg/ha</i>
Lucerne				<i>Lucerne</i>
kasvupind, ha	6 047	6 273	3 916	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	85 474	111 305	49 327	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	14 135	17 744	12 596	<i>production, kg/ha</i>
Muud libliköielised				<i>Other legumes</i>
kasvupind, ha	62 843	78 301	5 896	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	724 452	1 181 046	74 532	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	11 528	15 083	12 641	<i>production, kg/ha</i>
Muu lühiajaline rohumaa				<i>Other temporary grassland</i>
kasvupind, ha	59 998	47 743	123 476	<i>sown area, ha</i>
saak haljasmassi-kaalus, t	714 421	744 340	1 579 079	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	11 907	15 591	12 789	<i>production, kg/ha</i>

Ühe- ja mitmeaastaste söödakultuuride haljasmassisaak, 2011–2013

Green fodder from annual and multiannual forage crops, 2011–2013

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kasvupind, ha	175 165	167 786	166 536	Sown area, ha
Saak haljasmassikaalus, t	2 152 015	2 600 874	2 245 431	Production, green fodder weight, t
Saak, kg/ha	12 286	15 501	13 483	Production, kg/ha

Söödakultuuride seemnete kasvatamine, 2011–2013

Forage crops for seed, 2011–2013

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Ristik, lutsern ja muud heintaimed				Clover, lucerne and other grass plants
kasvupind, ha	2 413	1 058	2 373	sown area, ha
saak, t	372	222	582	production, t
saak, kg/ha	154	210	245	production, kg/ha
Söödajuurvili				Fodder roots
kasvupind, ha	-	-	1	sown area, ha

Püsirohuma, 2011–2013*Permanent grassland, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Püsirohuma (k.a pikaajaline rohumaa) kokku				<i>Permanent grassland total (incl. seeded grassland)</i>
kasvupind, ha	162 812	191 529	218 605	<i>area, ha</i>
saak haljasmassikaalus, t	1 491 651	1 944 475	2 191 719	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	9 162	10 152	10 026	<i>production, kg/ha</i>
pikaajaline rohumaa (haritavale maale rajatud üle 5-aastane rohumaa)				<i>seeded grassland (occupying the soil for over 5 years)</i>
kasvupind, ha	111 135	159 306	189 186	<i>area, ha</i>
saak haljasmassikaalus, t	1 120 280	1 764 512	2 012 162	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	10 080	11 076	10 636	<i>production, kg/ha</i>

Maasikakasvatus, 2011–2013*Strawberries, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Kasvupind, ha	599	637	640	<i>Planted area, ha</i>
Saak, t	1 292	1 648	1 618	<i>Production, t</i>
Saak, kg kandealalise istandiku ha kohta	2 456	2 871	2 622	<i>Production, kg per plantation ha of carrying age</i>

Viljapuu- ja marjaaiad (v.a maasikakasvatus), 2011–2013*Fruit and berry plantations (excl. strawberries), 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Viljapuu- ja marjaaiad				<i>Fruit and berry plantations</i>
kasvupind, ha	6 442	6 255	6 065	<i>planted area, ha</i>
saak, t	4 542	3 496	6 025	<i>production, t</i>
saak, kilogrammi kandeealise istandiku hektari kohta	748	637	1 158	<i>production, kilograms per plantation hectare of carrying age</i>
õunad ja pirnid				<i>apples and pears</i>
kasvupind, ha	3 329	3 140	3 032	<i>planted area, ha</i>
saak, t	2 702	1 855	4 411	<i>production, t</i>
saak, kilogrammi kandeealise istandiku hektari kohta	840	633	1 526	<i>production, kilograms per plantation hectare of carrying age</i>
ploomid				<i>plums</i>
kasvupind, ha	441	379	349	<i>planted area, ha</i>
saak, t	266	202	298	<i>production, t</i>
saak, kilogrammi kandeealise istandiku hektari kohta	617	539	869	<i>production, kilograms per plantation hectare of carrying age</i>
kirsid				<i>cherries</i>
kasvupind, ha	275	250	223	<i>planted area, ha</i>
saak, t	105	111	63	<i>production, t</i>
saak, kilogrammi kandeealise istandiku hektari kohta	395	451	285	<i>production, kilograms per plantation hectare of carrying age</i>

Viljapuu- ja marjaaiad (v.a maasikakasvatus), 2011–2013*Fruit and berry plantations (excl. strawberries), 2011–2013*

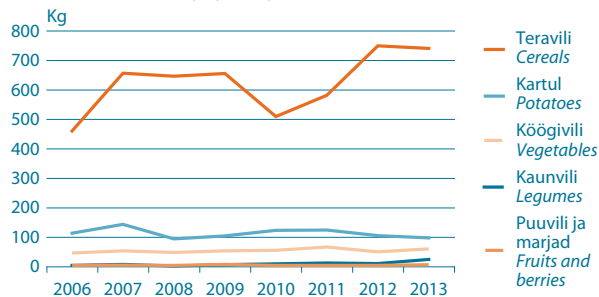
Järg — Cont.

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
punane ja valge sõstar				<i>red and white currants</i>
kasvupind, ha	347	296	278	<i>planted area, ha</i>
saak, t	291	303	287	<i>production, t</i>
saak, kg kandealise istandiku hektari kohta	839	1 074	1 071	<i>production, kg per plantation hectare of carrying age</i>
must sõstar				<i>black currants</i>
kasvupind, ha	560	433	503	<i>planted area, ha</i>
saak, t	489	372	257	<i>production, t</i>
saak, kg kandealise istandiku hektari kohta	935	907	661	<i>production, kg per plantation hectare of carrying age</i>
karusmari				<i>gooseberries</i>
kasvupind, ha	183	166	158	<i>planted area, ha</i>
saak, t	141	163	141	<i>production, t</i>
saak, kg kandealise istandiku hektari kohta	770	982	892	<i>production, kg per plantation hectare of carrying age</i>
vaarikas				<i>raspberries</i>
kasvupind, ha	245	238	289	<i>planted area, ha</i>
saak, t	160	193	147	<i>production, t</i>
saak, kg kandealise istandiku hektari kohta	708	846	565	<i>production, kg per plantation hectare of carrying age</i>

Viljapuu- ja marjaaiad (v.a maasikakasvatus), 2011–2013*Fruit and berry plantations (excl. strawberries), 2011–2013*

Järg — Cont.

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
muud				other
kasvupind, ha	1 062	1 353	1 233	planted area, ha
saak, t	388	297	421	production, t
saak, kg	441	348	625	production, kg
kandealise istandiku hektari kohta				per plantation hectare of carrying age

Taimkasvatussaaduste tootmine elaniku kohta, 2006–2013*Production of field crops per capita, 2006–2013*

Taimikasvatussaaduste tootmine elaniku kohta^a, 2011–2013*Crop production per capita^a, 2011–2013**(kilogrammi – kilograms)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Teravili	581	749	740	Grain
Kaunvili	12	10	24	Legumes (dried pulses)
Kartul	124	105	97	Potatoes
Köögivilid	66	50	60	Vegetables
Puuviljad ja marjad	4	4	6	Fruits and berries

^a Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.^a The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.**Mineraal- ja orgaanilise väetise kasutamine põllumajandus-
kultuuride kasvupinnal (aruandeaasta saak), 2011–2013***Use of mineral fertilizers and organic fertilizers for agricultural crops
(production of the reference year), 2011–2013*

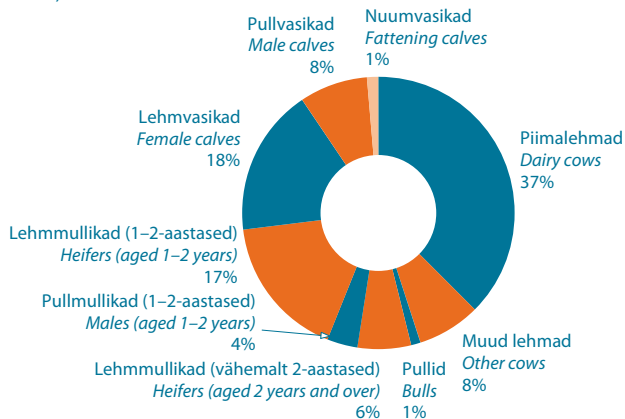
Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Mineraalväetised kokku, toimeainet, t	45 228	50 304	52 543	Mineral fertilizers total, active substance, t
lämmastik (N)	29 803	32 978	33 659	nitrogen (N)
fosfor (P ₂ O ₅)	6 139	6 769	7 166	phosphorus (P ₂ O ₅)
kaalium (K ₂ O)	9 286	10 557	11 718	potassium (K ₂ O)
väetatud pind, ha	378 065	395 239	389 643	fertilized area, ha
kasutatud väetatud pinnal, kg/ha	120	127	135	used on fertilized area, kg/ha
Orgaaniline väetis, t	2 781 965	3 080 980	2 452 126	Organic fertilizers, t
väetatud pind, ha	96 037	102 026	86 980	fertilized area, ha
kasutatud väeta- tud pinnal, t/ha	29	30	28	used on fertilized area, t/ha
Pöldude lubjamine, t	28 783	34 807	20 501	Liming, t
lubjatud pind, ha	13 419	15 916	13 609	limed area, ha
kasutatud lubjatud pinnal, kg/ha	2 145	2 187	1 506	used on limed area, kg/ha

Veised, 31. detsember, 2011–2013*Cattle, 31 December, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

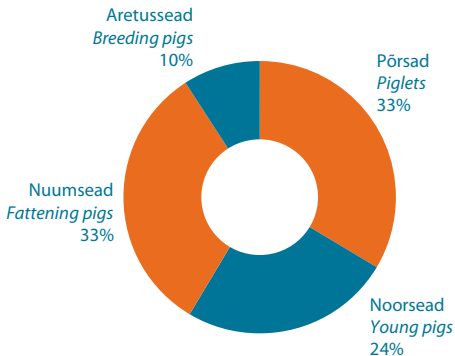
Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
KOKKU	238,3	246,0	261,4	TOTAL
Lehmad, pullid ja lehmmullikad (vähemalt kaheaastased)	128,4	131,0	137,1	<i>Cows, bulls and heifers (aged 2 years and over)</i>
piimalehmad	96,2	96,8	97,9	<i>dairy cows</i>
muud lehmad	14,5	15,4	19,8	<i>other cows</i>
pullid	2,4	2,6	3,0	<i>bulls</i>
lehmmullikad	15,3	16,2	16,4	<i>heifers</i>
nuumale	1,2	1,2	1,3	<i>for slaughter</i>
üleskasvatamiseks	14,1	15,0	15,1	<i>for breeding</i>
Mullikad (1–2-aastased)	47,3	49,5	53,6	<i>Bovine animals (aged 1–2 years)</i>
pullmullikad	6,5	6,7	9,8	<i>bulls</i>
lehmmullikad	40,8	42,8	43,8	<i>heifers</i>
nuumale (tapaks)	1,4	1,4	1,5	<i>for slaughter</i>
üleskasvatamiseks	39,4	41,4	42,3	<i>for breeding</i>
Vasikad (kuni aastased)	62,6	65,5	70,7	<i>Calves (aged less than 1 year)</i>
nuumale (tapaks)	3,2	3,1	3,4	<i>for slaughter</i>
üleskasvatamiseks	59,4	62,4	67,3	<i>for breeding</i>
lehmvasikad	42,1	44,3	46,3	<i>females</i>
pullvasikad	17,3	18,1	21,0	<i>males</i>

Veised, 31. detsember 2013

Cattle, 31 December 2013

Sead, 31. detsember 2013

Pigs, 31 December 2013

Sead, 31. detsember, 2011–2013*Pigs, 31 December, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
KOKKU	365,7	375,1	358,7	TOTAL
Pörsad, eluskaaluga alla 20 kg	113,9	125,6	118,6	Piglets, live weight less than 20 kg
Noorsead, eluskaaluga 20–<50 kg	98,4	94,4	86,7	Young pigs, live weight 20–<50 kg
Nuumsead	117,2	120,2	119,6	Fattening pigs
eluskaaluga 50–<80 kg	72,6	68,5	67,5	live weight 50–<80 kg
eluskaaluga 80–<110 kg	42,2	48,4	44,2	live weight 80–<110 kg
eluskaaluga vähemalt 110 kg	2,4	3,3	7,9	live weight 110 kg or more
Aretussead (sugusead), eluskaaluga vähemalt 50 kg	36,2	34,9	33,8	Breeding pigs, live weight 50 kg or more
kuldid	0,6	0,6	0,5	boars
emised	35,6	34,3	33,3	sows
paaritatud	27,5	26,3	26,1	covered
esimest korda paaritatud	5,8	4,8	4,8	covered for the first time
muud emised	8,0	8,0	7,2	other sows
paaritamata nooremised	4,3	4,3	4,0	gilts not yet covered

Lambad, kitsed, hobused ja mesilaspered, 31. detsember, 2011–2013*Sheep, goats, horses and colonies of bees, 31 December, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Lambad	83,9	76,8	81,9	Sheep
uted	62,6	57,8	36,8	ewes
Kitsed	4,3	4,6	4,9	Goats
emakitsed	2,8	3,1	2,0	female goats
Hobused ^a	6,5	6,2	6,3	Horses ^a
Mesilaspered	26,4	41,4	39,0	Colonies of bees

^a Põllumajanduslikes majapidamistes.

^a In agricultural holdings.

Linnud, 31. detsember, 2011–2013*Poultry, 31 December, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
KOKKU	2 032,9	2 170,9	2 139,2	TOTAL
Kanad ja kuked	1 973,3	2 096,9	2 047,8	Hens and cocks
munejad kanad	568,9	693,9	590,8	laying hens
Muud linnud	59,6	74,0	97,4	Other poultry

^a Põllumajanduslikes majapidamistes.

^a In agricultural holdings.

Veiste arvu muutus aasta jooksul, 2011–2013*Changes in the number of cattle during the year, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Aasta algul	236,3	238,3	246,0	At the beginning of the year
juurdesünd	107,9	106,8	112,4	births
ost	26,8	21,5	35,3	purchases
import	0,3	0,3	0,3	imports
tapaks	57,1	55,6	52,4	for slaughter
eksport	4,8	5,6	9,9	exports
müük kasvatamiseks	60,7	48,2	66,1	sale for breeding
eksport	34,2	27,0	31,1	exports
lõpnud ja hukkunud	14,9	16,8	13,8	dead and perished
Aasta lõpus	238,3	246,0	261,4	At the end of the year

Piimalehmade arvu muutus aasta jooksul, 2011–2013*Changes in the number of dairy cows during the year, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Aasta algul	96,5	96,2	96,8	<i>At the beginning of the year</i>
poeginud mullikad	29,4	32,2	31,0	<i>calved heifers</i>
ost	7,4	3,9	3,4	<i>purchases</i>
tapaks	24,1	25,2	23,8	<i>for slaughter</i>
müük kasvatamiseks	7,4	3,9	3,4	<i>sale for breeding</i>
lõpnud ja hukkunud	5,2	5,8	5,7	<i>dead and perished</i>
pandud nuumale	0,4	0,6	0,4	<i>for fattening</i>
Aasta lõpus	96,2	96,8	97,9	<i>At the end of the year</i>

Sigade arvu muutus aasta jooksul, 2011–2013*Changes in the number of pigs during the year, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Aasta algul	371,7	365,7	375,1	<i>At the beginning of the year</i>
juurdesünd	781,7	775,2	750,2	<i>births</i>
ost	243,0	240,4	218,7	<i>purchases</i>
import	0,0	0,1	0,0	<i>imports</i>
tapaks	658,0	638,3	626,8	<i>for slaughter</i>
eksport	212,3	143,6	149,0	<i>exports</i>
müük kasvatamiseks	243,0	240,4	228,5	<i>sale for breeding</i>
eksport	0,0	0,1	9,8	<i>exports</i>
lõpnud ja hukkunud	129,7	127,5	130,0	<i>dead and perished</i>
Aasta lõpus	365,7	375,1	358,7	<i>At the end of the year</i>

Lammaste ja kitsede arvu muutus aasta jooksul, 2011–2013*Changes in the number of sheep and goats during the year, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Aasta algul	82,7	88,2	81,4	At the beginning of the year
juurdesünd	47,2	42,6	46,5	births
ost	15,0	13,6	30,9	purchases
import	0,0	0,0	0,1	imports
tapaks	33,4	40,3	35,2	for slaughter
eksport	2,5	8,5	7,5	exports
müük kasvatamiseks	15,0	13,6	30,8	sale for breeding
eksport	0,0	0,0	0,0	exports
lõpnud ja hukkunud	8,3	9,1	6,0	dead and perished
Aasta lõpus	88,2	81,4	86,8	At the end of the year

Lindude arvu muutus aasta jooksul, 2011–2013*Changes in the number of poultry during the year, 2011–2013**(tuhat – thousands)*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Aasta algul	2 046,4	2 032,9	2 170,9	At the beginning of the year
juurdesünd	9 623,9	10 431,0	11 368,6	births
ost	1 803,1	1 169,1	660,2	purchases
import	1 645,8	830,1	432,2	imports
tapaks	10 492,4	10 224,8	11 113,8	for slaughter
eksport	0,0	0,0	348,1	exports
müük kasvatamiseks	157,3	443,4	228,0	sale for breeding
eksport	0,0	104,4	0,0	exports
lõpnud ja hukkunud	790,8	793,9	718,7	dead and perished
Aasta lõpus	2 032,9	2 170,9	2 139,2	At the end of the year

Lihatoodang, 2011–2013*Production of meat, 2011–2013*

(tonni – tons)

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Lihatoodang	80 603	78 400	79 836	<i>Production of meat</i>
veiseliha	12 187	12 275	11 481	<i>beef</i>
sealiha	50 226	48 831	49 488	<i>pork</i>
lamba- ja kitseliha	620	726	711	<i>mutton and goat meat</i>
linnuliha	17 532	16 530	18 118	<i>poultry meat</i>
muu liha	38	38	38	<i>other meat</i>

Piimatoodang, 2011–2013*Production of milk, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Piimatoodang, t	692 987	721 246	772 048	<i>Production of milk, t</i>
lehmapiim	692 387	720 718	771 632	<i>cow milk</i>
keskmiselt	7 168	7 526	7 990	<i>average yield per</i>
lehma kohta, kg				<i>cow, kg</i>
kitsepiim	600	528	416	<i>goat milk</i>

Munatoodang, 2011–2013*Production of eggs, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Munatoodang, tuhat tk	183 831	179 455	189 917	<i>Production of eggs, thousand pcs.</i>
kanamunad	176 877	171 955	182 416	<i>hen eggs</i>
keskmiselt kana kohta, tk	268	260	265	<i>average yield per hen, pcs.</i>

Villa- ja meetoodang, 2011–2013*Production of wool and honey, 2011–2013*

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Villatoodang, t	126	138	167	<i>Production of wool, t</i>
keskmiselt villa lamba kohta, kg	1,5	1,9	2,1	<i>average yield per sheep, kg</i>
Meetoodang, t	694	957	979	<i>Production of honey, t</i>
Vaha, t	28	39	40	<i>Beeswax, t</i>

Tapaloomade ja -lindude eluskaal, 2011–2013*Live weight of livestock and poultry for slaughter, 2011–2013*

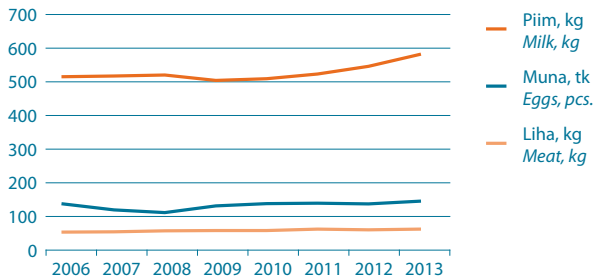
(tonni – tons)

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
KOKKU	118 473	115 541	117 113	TOTAL
Veised	23 038	23 204	21 703	Cattle
Sead	69 857	67 917	68 831	Pigs
Lambad ja kitsed	1 320	1 544	1 512	Sheep and goats
Linnud	24 182	22 800	24 991	Poultry
Muud	76	76	76	Other

Ühe tapalooma keskmine eluskaal, 2011–2013*Average live weight of an animal for slaughter, 2011–2013*

(kilogrammi – kilograms)

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Veised	404	418	414	Cattle
Sead	106	106	110	Pigs
Lambad ja kitsed	40	38	43	Sheep and goats
Linnud	2,3	2,2	2,2	Poultry

Loomakasvatussaaduste tootmine elaniku kohta, 2006–2013*Livestock production per capita, 2006–2013*

Loomakasvatussaaduste tootmine elaniku kohta^a, 2011–2013

Livestock production per capita^a, 2011–2013

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Liha	61	59	61	Meat
Piim	522	545	580	Milk
Munad, tk	138	136	144	Eggs, pcs.

^a Aastate 2011–2012 andmed on korrigeeritud rahvaarvu ümberarvutuste tõttu.

^a The data for 2011–2012 have been revised due to adjustments in the population figure.

Karusloomakasvatus põllumajanduslikes majapidamistes, 2011–2013^a

Fur farming in agricultural holdings, 2011–2013^a

Näitaja	2011	2012	2013	Indicator
Loomade arv				Number of animals
aasta algul	56 175	56 086	50 249	at the beginning of the year
juurdesünd	135 231	131 214	135 782	births
ost	40	131	109	purchases
tapetud nahkade saamiseks	134 221	133 831	135 612	killed for furs
müük	89	1 760	2 656	sale
aasta lõpus	56 086	52 639	49 136	at the end of the year
Nahkade müük				Sale of furs
parkimata nahad				pelt
arv	125 318	134 755	141 039	number
keskmine hind, eurot	40	48	57	average price, euros
pargitud nahad				leather
arv	2 592	2 674	3 711	number
keskmine hind, eurot	31	29	72	average price, euros

^a Põllumajanduslikes majapidamistes kasvatatakse hõberebaseid, sinirebaseid, naaritsaid, tšintšiljasid ja muid karusloomi.

^a Silver foxes, blue foxes, minks, chinchillas and other fur animals are grown in agricultural holdings.

Taskuteatmik on koostatud statistikatööde „Taimekasvatus“, „Loomakasvatus“, „Põllumajandussaadused“, „Teravili“, „Taime- ja loomakasvatussaaduste ressursid ja kasutamine“, „Põllumajandus-, metsamajandus- ja kalandusettevõtete majandusnäitajad“ ning „Põllumajanduse majanduslik arvestus“ andmetel.

Alushind – kauba või teenuse ühiku eest ostjalt saadav hind (tootjahind), millest on lahutatud tootemaksud ja liidetud selle toote tootmise või müügi eest saadud tootetoetused.

Brutolisandväärtus – põllumajanduse majandusharu toodang miinus vahetarbimine.

Ettevõtjatulu – tegevuse ülejääk või segatulu miinus makstud rent ja makstud intressid pluss saadud intressid.

Keskmine hind – hind ilma käibemaksuta.

Koduaed – majapidamise muust maast eraldi käsitletav maa, kus aiasaadusi kasvatatakse oma pere tarbeks (saadusi müüakse ainult siis, kui neid üle jääb). Koduaia hulka ei kuulu iluaiad (pargid, muruplatsid).

Lihatoodang – lihakäitlemisettevõtetele või kokkuostjatele tapaks, k.a ekspordiks (väljavedu Eestist nii väljapoole Euroopa Liitu kui ka teistesse Euroopa Liidu riikidesse) müüdüd ning majapidamistele kuuluvates tapapunktides tapetud või teenustööna mujal tappa lastud loomade liha.

Loomade kokkuostjad – ettevõtte, kelle põhitegevusala on liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine (Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK 2008) järgi).

Netolisandväärtus – brutolisandväärtus miinus põhivara kulum.

Piima kokkuostjad – ettevõtte, kelle põhitegevusala on piimatoodete tootmine ja piima kokkuost (Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK 2008) järgi).

Puukool – avamaal (k.a katmikala) kasvatatavad puu-, viljapuu-, marjapõõsa- ja ehistaimeistikut aeda, parki jm istutamiseks; nii põllumajandus- kui ka metsamaal müügiks kasvatatavad metsapuustikud. Ei näidata oma tarbeks metsapuustikutete kasvatamist metsamaal.

Põhivara kulum – põhivara hulka kuuluvate kaupade prognoositav kulumine ja vananemine arvestusperioodil. Põhivara kulumit ei arvestata varude ja lõpetamata toodangu, mittetoodetud vara (maa, maavarad, patenteeritud varad) ja põllumajandusloomade puhul.

Põllumaa – regulaarselt vastavalt külvikordadele töödeldav maa.

Põllumajanduse majandusharu toodang – põllumajanduslike majapidamiste põllumajandusliku toodangu ja eraldamatute mittepõllumajanduslike kõrvaltegevusalade kaupade ja teenuste summaarne väärtus.

Põllumajanduslik kodumajapidamine – üksus, kus on alla ühe hektari kasutatavat põllumajandusmaad (või see puudub) ja kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt oma tarbeks ning kus on vähemalt kas

- 50 ruutmeetrit köögiviljamaad või kolm viljapuud või kuus marjapõõsast või
- 10 küülikut, 10 kodulindu või teisi põllumajandusloomi või
- kolm mesilasperet.

Põllumajanduslik majapidamine – ühtse majandusliku ja tehnilise juhtimisega üksus, kus toodetakse põllumajandussaadusi või säilitatakse maad heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes ning

- kus on vähemalt üks hektar kasutatavat põllumajandusmaad või

- kus on alla ühe hektari kasutatavat põllumajandusmaad ja kus toodetakse põllumajandus saadusi peamiselt müügiks.

Põllumajandusmaa – vaatlusaastal põllumajandussaaduste tootmiseks kasutatav või heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes säilitatav maa (sh põllumaa, püsirohumaa, viljapuu- ja marjaaiad, puukoolid, koduaiad).

Põllumajandussaaduste kokkuost – põllumajandussaaduste ost töötlemise, osalise töötlemise ja/või edasimüümise eesmärgil Eesti põllumajandustootjatelt.

Püsirohumaa – rohu või muude rohttaimede kasvupind kas looduslikul viisil (isekülv) või harimise teel (külvamine), mis ei ole olnud põllumajandusliku majapidamise külvikorra hõlmatud 5 aastat või kauem. Võib hõlmata muid karjatamise seisukohalt sobilikke liike tingimusel, et rohi või muud rohttaimed jäävad valdavaks.

Ressursi kasutamine – eksport pluss varude muutus (varud perioodi lõpul miinus varud perioodi algul) pluss kohalik tarbimine.

Ressurss – saak (toodang) pluss import.

Ressurss ja selle kasutamine – hõlmab kõiki toodangu liikumise etappe, arvestatud on nii töötlemata kui ka töödeldud saadusi. Töödeldud saaduste ümberarvestamiseks töötlemata saadusteks või vastupidi kasutatakse vastavaid koefitsiente. Taimekasvatussaaduste ressursi ja selle kasutamise andmed on põllumajandusaasta kohta.

Tegevuse ülejääk/segatulu – tootmisteguritulu miinus hüvitised töötajatele.

Teravilja ja rapsiseemne kokkuostjad – ettevõtted, kelle põhitegevusala on teravilja jahvatamine, loomasööda tootmine, linnasetootmine, teravilja hulgemüük ja taimeõli tootmine (Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK 2008) järgi).

Toodang – müük, naturaalne töötasu, varude muutus aastas ja üksusesisene tarbimine. Põllumajandustoodangusse arvestatakse üksusesiseselt tarbitud, teise tegevusala tavaliselt mitteturustatavad tooted (taimekasvatuses toodetud loomasööt).

Tootmisteguritulu – netolisandväärtus miinus muud tootismaksud pluss muud tootmistoetused.

Vahetarbimine – kõikide tootmisprotsessis sisendina kasutatud kaupade ja teenuste väärtus, välja arvatud põhivara, mille tarbimine kirjeldatakse kulumina.

Viljapuu- ja marjaaiad – viljapuude ja aiamarjakultuuride (v.a maasikad) pind.

The pocket-sized reference book is based on the data collected by statistical actions "Crop farming", "Livestock farming", "Agricultural products", "Grain", "Balance sheets of crop and animal products", "Economic indicators of agricultural, forestry and fishery enterprises" and "Economic accounts of agriculture".

Agricultural holding – a unit which has, both technically and economically, single management and which produces agricultural products or maintains its land which is no longer used for production purposes in good agricultural and environmental condition, and where:

- there is at least one hectare of utilised agricultural land or
- there is less than one hectare of utilised agricultural land but agricultural products are produced mainly for sale.

Agricultural household plot – a unit, where there is less than one hectare of agricultural land or there is no agricultural land and where agricultural products are produced mainly for own consumption and where there are at least:

- 50 square metres of kitchen garden or three fruit trees or six berry bushes, or
- 10 rabbits, 10 poultry heads or other agricultural animals, or
- three beehives.

Agricultural land – area utilised in the reference year for agricultural production or maintained in good agricultural and environmental condition (incl. arable land, permanent grassland, fruit and berry plantations, nurseries and kitchen gardens).

Arable land – land worked regularly, generally under a crop rotation system.

Average price – price without the value added tax.

Basic price – the price obtained by the producer corresponds to the producer price (not including invoiced VAT). Basic price can be obtained from the producer price by adding subsidies less taxes (other than VAT) on products.

Buyers of animals – enterprises whose main economic activity is the production, processing and preserving of meat and meat products (by the Estonian classification of economic activities (EMTAK 2008)).

Buyers of cereals and rapeseed – enterprises whose main economic activity is the milling of cereals, production of fodder, production of malt, wholesale of cereals and production of vegetable oil (by the Estonian classification of economic activities (EMTAK 2008)).

Buyers of milk – enterprises whose main economic activity is the manufacture of dairy products and purchase of milk (by the Estonian classification of economic activities (EMTAK 2008)).

Entrepreneurial income – operating surplus or mixed income less rents paid and interest paid plus interest received.

Factor income – net value added less other production charge plus other subsidies on production.

Fixed capital consumption – the foreseeable wear and tear and obsolescence of fixed capital goods over the accounting period. The consumption of fixed capital is not calculated for either stocks or work in progress, or non-produced assets (land, underground deposits and patented assets), or animals giving agricultural production.

Fruit and berry plantations – area containing fruits and berries (except for strawberries).

Gross value added – the output of agricultural industry less total intermediate consumption.

Intermediate consumption – the value of all goods and services used as inputs in the production process, excluding fixed assets whose consumption is recorded as fixed capital consumption.

Kitchen garden – land separated from the rest of the holding, devoted to the cultivation of products which are mainly for consumption by persons living on the holding and not for sale (only the occasional surplus of products is sold off). Pleasure gardens (parks and lawns) are not included.

Meat production – meat sold to enterprises processing meat and meat products (slaughterhouses) or to purchasers for slaughter, incl. exports (from Estonia to the EU and also to non-EU countries) and slaughtered in slaughterhouses belonging to holdings or slaughtered elsewhere as service.

Net value added – gross value added less fixed capital consumption.

Nursery – area of young ligneous (woody) plants, fruit trees, berry bushes or ornamental young plants grown in the open air (incl. greenhouses) for subsequent transplantation; commercial forest-tree nurseries, whether in woodland or outside, are included. Non-commercial nurseries of forest trees in woodland are not included.

Operating surplus / mixed income – factor income less compensation of employees.

Output – sales, payments in kind, change in stocks and intra-unit consumed products. Within the industry, non-marketable intra-unit consumed products (such as animal feed produced in crop production) are included in agricultural output.

Output of agricultural industry – the sum of the agricultural goods and services produced by agricultural units and inseparable non-agricultural goods and services produced by agricultural units.

Permanent grassland – land which is used to grow grass and other herbaceous crops, through cultivation (sown) or naturally (self-seeded) and which is not included in the crop rotation for more than 5 years. May include other species suitable for grazing, provided that grass and other herbaceous crops remain dominant.

Purchase of agricultural products – buying of agricultural production from Estonian agricultural producers for the purpose of processing, partial processing and/or resale.

Resources – production plus imports.

Supply balance sheets – refer to all marketing stages. Supply balance sheets are provided for both processed and unprocessed products. The relevant coefficients are used to convert the processed products into unprocessed products or vice versa. The supply balance sheets of crop production are provided for the crop year.

Use of resources – exports plus change in stocks (final stocks at the end of the period minus initial stocks at the beginning of the period) plus domestic use.

Toimetanud Taimi Rosenberg
Inglise keel: Helen Loode
Kujundus: Alar Telk

*Edited by Taimi Rosenberg
English by Helen Loode
Layout by Alar Telk*

Kirjastanud Statistikaamet,
Tatari 51, 10134 Tallinn
Trükkinud Ofset OÜ,
Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn

Juuli 2014

*Published by Statistics Estonia,
Tatari 51, 10134 Tallinn
Printed by Ofset OÜ,
Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn*

July 2014